

Partvonal

1. RÉSZ
RORSCHACH-TEST

IRA

A szobában túl sok volt a vér. Nem, nem pingáltam a falakra Beatles-számok szövegét az áldozatom vérével, mint ahogy azt Mansonék tették. De a szőnyegen hatalmas folt éktelenkedett. Nem szív alakú, hanem olyan, amit az emberek a Rorschach-tintafoltteszten pillangónak mondanak, csak mert kínos lenne bevallaniuk, hogy igazából szeméremajkakat látnak bele.

Alaposabban meg akartam vizsgálni a vértócsát, de közben a zoknimra lettem figyelmes. Annyira ragadt a vértől mindkettő, hogy odatapadtak a talpamhoz. Amint közelebb léptem a folthoz, úgy éreztem, mintha eső áztatta fűvön sétálnék. Véres lábnyomok maradtak utánam a holttesttől a szőnyegig. Fáztam. Hogy hasonlíthat ez a folt ennyire a Rorschach-teszt első kártyaképeire?

Mit szólna ehhez Freud? Az áldozatod vérnyoma leképezheti a tudatalattidat? Vagy úgy kellene értelmezni, mint a forró ónt, amit újévkor öntünk a vízbe? Pillangó: fel fogok emelkedni? A gyilkosság szárnyakat ad? A pszichoanalitikus elmélet igen-csak másmilyen lenne, ha az 1800-as években Bécsben én feküdtem volna a nőgyűlölő kokainista kanapéján.

Most nyilván téves kép alakul ki rólam bennetek. Igazából nagyon is körültekintő vagyok. Nem szokásom összemocskolni a helyszínt. Kínzok. Gyilkolok. Anélkül, hogy nyomokat hagynék magam után. Ez számomra becsületbeli ügy. Miattam aztán nem kell az áldozat hozzátartozóinak pénzt költeniük drága takarítókra. Nem értettem, hogy ezúttal hogyan eshetett szét minden.

Gondosan előkészítettem a gyilkosságot, és aprólékosan kidolgoztam minden egyes részletét. Csak a gyilkos fegyveren több napig gondolkoztam. Mindig azt akarom, hogy a fegyver

szolgáljon egyfajta magyarázatként is arra, miért pont az adott jóvágású pasast öltem meg.

Ezúttal filézőkésre esett a választásom.

Jaj, hát mindent el kell magyaráznom nektek? A kés az egyik legősibb falloszszimbólum. Mi más illetet volna jobban ennek az évtizedek óta a farka után futó nőcsábásznak a mellkasába?

Olybá tűnt, hogy a legapróbb részlet is tökéletesen rendben lesz, de hirtelen nagy káosz kerekedett az egészből. Úgy viselkedtem, mint egy szánalmas amatőr. Végül sokkal tovább kellett a tetthelyen maradnom, mint ahogy azt eredetileg terveztem. Hogy lesz így időm eltüntetni a holttestet?

Korábban sokáig kutattam, mígnem véletlenül rátaláltam az áldozatom tökéletes nyughelyére. Egyszer, amikor az elővárosi vonattal Helsinkiből Keravába utaztam, a poros ablakon keresztül a nyomasztó tájat bámulva kis tóra lettem figyelmes Savio állomása mellett.

A netről megtudtam, hogy a tavacska egy régi gumigyár telkén van. A gyárat még 1985-ben bezárták. Azóta a vizet annyira benötte a növényzet, hogy ott már biztosan senki sem akar úszni. Ha tehát a holttestet a tóba dobom, akkor megkímélem magamat a sírásás fáradalmaitól.

Elterveztem, hogy áldozatomat a saját autója csomagtartójában szállítom a tóhoz, ott leterítem a sporttáskámban magammal vitt műanyag ponyvát. A holttestet a ponyvára emelem, majd darabokra vágom. Végül a ponyvát, a fűrész és a feldarabolt testrészeket a tóba süllyesztem, az autót pedig a saviói vasútállomáson hagyom, majd az elővárosi vonattal visszautazom Helsinkibe.

A gyilkosság legnehezebb részét a holttest eltüntetése jelentette. Szerencsére az adrenalintól szupererőssé dagadnak az ember izmai. Így tudtam betuszkolni a nálam jóval nehezebb férfiak testét a csomagtartóba és a sírba.

Most az idő lett a fő ellenségem, mivel még azelőtt akartam véghezvinni a tervemet, mielőtt valakinek feltűnik az áldo-

zat hiánya. Először éreztem bizonytalannak magamat egy gyilkosság során. A szívem egyre hevesebben vert. Más sem hiányozna nekem, mint egy pánikroham! Le kellett nyugodnom. Ám a félelem már rátelepedett a gondolataimra. Az ilyen felesleges dolgok csak egyvalamihez vezethetnek: a lebukáshoz.

Az áldozatom otthona olyan volt, amilyennek korábban elképzeltem. Mindig az ilyen lakásokat mutogatják a lakberendezési műsorokban. Ha egy egész részt végignézel, akkor se tudnád jellemezni a lakást. Csak a fehér színre emlékeznél, amiről a lelkes műsorvezetők persze azt állítják, hogy legalább tíz külön árnyalatban van jelen. Fehér szőnyeg, fehér kanapé, fehér függöny, fehér ágy, fehér éjjeliszekrény, és merész részletként a szürkébe hajló – de még mindig fehér – könyvespolc. A fehér színről csak nekem jut eszembe a pszichiátriai zárt osztály? Mondjuk az áldozatom hálósobája most inkább egy műtőre emlékeztetett. Átkoztam magam, amiért ekkora mocskot csináltam.

Hirtelen a falon függő képre lettem figyelmes. *Live Love Laugh* [élj, szeress, neved]. Az ilyen közhelyes bölcsességekbe csak azok kapaszkodnak, akik nem tudják kifejezni az érzéseiket, hacsak valaki ki nem mondja azokat helyettük. Én ki tudtam fejezni: a gyilkolással.

A képről azok a cetlik jutottak eszembe, amelyeket a hozzátartozók ragasztanak fel a demens rokonaiknak mindenhova, hogy a memóriazavaros betegek tudják, hogy is hívják az egyes tárgyakat. Biztos voltam benne, hogy a trendi képet nem az áldozatom választotta, hanem ajándékba kapta a nála több tíz évvel fiatalabb barátnőjétől.

Bámultam a képet, majd hirtelen összerezsentem. A szívem kihagyott egy ütemet.

A Love szó o betűjében egy pötty piroslott.

Közelebb mentem. Igen, vér volt. Hogy spriccelhetett ilyen messzire?

Kezdetben minden annyira jól ment, most meg? Kész katasztrófa az egész!

Könnyen bejutottam a lakásba. Olyan hosszú ideje figyeltem már az áldozatomat, hogy hiszékenysége a maga teljes felháborító mivoltában tárult fel előttem. Megtudtam, hogy az udvarán tárolja a tartalékkulcsát. Amikor elment otthonról, a kulcsot mindig a madáretetőbe, a napraforgómagok közé rejtette. Szó szerint meghatott a naivitása.

Az áldozatom egy 1980-as évekbeli státuszszimbólum hullámain töltötte az éjszakáit. Az ágya valószínűleg típusának egyik utolsó példánya lehetett. Nagy szerencsém volt, hogy egyik könyökömmel épp az ágyon támaszkodva lengettem meg a filézőkést, így észrevettem, hogy a férfi egy vízágyon fekszik. Ha véletlenül a férfi testét úgy szúrom keresztül a késsel, hogy annak a hegye leér a matracig, akkor az alsó szomszédok a nyakukba zúduló több száz liter víz miatt dühösen dörömbölnének az ajtón.

Az áldozatom annyira mélyen aludt, hogy percekig csak álltam és néztem őt. Minek kapkodni? Mindig biztos akarok lenni afelől, hogy tényleg végeznem kell-e az áldozatommal. Nem akarom akkor megbánni a tetteimet, amikor már túl késő.

Hozzáteszem: még egyetlen kiszemelt személynél sem gondoltam meg magamat. Akkor sem, ha néhányan könyörögtek, hogy hagyjam őket életben. Sőt, a legkevésbé akkor. Az ilyenre csak büszke lehet az ember. Az áldozataim olyan szigorú, kifinomult előrostán esnek át, hogy a döntőbe jutottak már mind átlépik a célvonalat.

Hallottam már halk nyüszítést, állatias üvöltést és zavaros beszédanyagot, amiből semmit sem értettem. Elmondták már nekem a Miatyánkot és a tízparancsolatot, abból is persze főleg az ötödik parancsolatot idézték. Én azonban sosem tértem el a terveimtől.

Úgyhogy elővettem a kést, aztán egy szúrás a mellkasba, és így tovább. Nem gondolom rólatok, hogy olyan perverzek

lennétek, mint amilyen én vagyok, úgyhogy nyilván nem is akartok többet tudni. Csupán a legfontosabbat. Hogy pontosan milyen érzés ölni?

Semmilyen.

Ezúttal is, semmilyen.

Minden egyformán ismétlődik. Minden alkalommal remélem, hátha most más lesz. Hogy életre kelek. Hogy az áldozataimból energiát tudok kiszívni. Hogy lesz miért élnem. Hogy majd úgy érzem, hatalmam van. Hogy minden problémám megoldódik. Hogy végre minden megváltozik. Hogy a tettemnek van valami értelme, bármi. Hogy rájövök valamire. Hogy elmondhatom az utolsó szót. Hogy jön egy katarzis. De semmi.

Semmi.

És mégis, újra és újra megpróbálom. Most majd más lesz, mert reggel ölöm meg. Mert fejszével ölöm meg. Mert gyorsan ölöm meg. Mert bosszúból ölöm meg. Mert kínzás nélkül ölöm meg. Mert hangosan ölöm meg. Mert nevetek, miközben megölöm. Mert megérdemli a halált. Mert meg is akart halni. Mert úgylis meghalna.

De soha nem változik semmi.

Az érzés mindig egyforma: a semmi.

Talán ezért jutottam arra a gondolatra, hogy befejezem a gyilkolást. Vagy csak mert egyszerűen ráuntam az egészre.

Ez lesz az utolsó alkalom. Ő lesz az utolsó áldozatom. Hatalmas megtiszteltetés, habár sajnos ő már nem fogja tudni átérezni ezt a dicsőséget.

Még nem is értem a gondolatmenetem végére, amikor máris nevetnékém támadt. Méghogy én leálljak? Hogyan! És akkor mi marad nekem? A gyilkolás az egyetlen, ami még megmaradt. Anélkül üres voltam.

Minden embernek van egy identitása. Nekem nem voltak meg a saját énem építőkövei. Üres kép voltam, egy ürességtől kongó hordó. Nekem kellett megfestenem a saját képemet.

Az én identitásom: sorozatgyilkos.

A név kötelez. A szüleim jelölték ki a foglalkozásomat. Különben miért neveztek volna el Irának? A nevem ugyanis latinul annyit tesz: düh, gyűlölet.

És akármennyire szerettem volna, hogy is tudnám abba-hagyni?

Az előttem fekvő véres pillangó adta meg a kérdésemre a választ.

Elkezdem a terápiát.

Helsinki Aviisi Hírlap

Eltűnt a volt pénzügyminiszter Keravából

A nyugdíjba vonult korábbi pénzügyminiszter, Uolevi Mäkisarja (Koalíció) a keravai Killa városrészből tűnt el a tegnapi nap folyamán.

Az 1990-es évek recessziós időszakának kormányában pénzügyminiszterként tevékenykedő Mäkisarját szigorú kincstárnokként emlegették, akiben sohasem támadt együttérzés a „naplopók” iránt, ahogy ő a munkanélkülieket nevezte.

Mäkisarja eltűnéséről barátnője, Mirri Kuuramo színésznő tett bejelentést. Kuuramo megbeszélte találkozóra ment a férfi lakására, de Mäkisarját nem találta otthon, így a rendőrséghez fordult.

Mäkisarja autójára vasárnap este a saviói vasútállomás parkolójában figyelt fel a rendőrség.

A 80 éves Mäkisarja 170 centiméter magas, testsúlya 70 kilogramm. Szeme barna, haja sötétbarna. Bajszot visel. Mäkisarját utoljára sötét öltönyben és sötét nyakkendőben látták.

– A rendőrségnél az idős emberek eltűnését nagyon komolyan vesszük. A rendőrség a lehető leghamarabb megkezdi az eltűnt idős férfi keresését – nyilatkozta Reija Jalkanen, a kelet-uudenmaai rendőrség hadnagya.

Arra kérjük a lakosságot, hogy ha valaki látja Mäkisarját, telefonon tegyen bejelentést a kelet-uudenmaai rendőrségnek.

CLARISSA

Minden egy telefonhívással kezdődött. Ira hangját aznap este hallottam életemben először. A készülékben erőtlen suttogás hallatszott, mintha a síron túlról hívott volna.

Szerda volt, 2019. január másodika, kis híján éjjel tizenegy felé járt az idő. A nappali kanapéján ülve néztem a *Háttér stúdió* digiboxra felvett aktuális adását. Újév napjára hívtak meg vendégként a műsorba, és kíváncsi voltam, hogy sikerült a szereplésem.

Nyakig merültem a sok munkában, így korábban nem volt időm megnézni a felvett adást, de most végre elhelyezkedtem a nappali kanapéján a tévé előtt, lábamat meg kényelmesen felcsaptam a dohányzóasztalra. Az első negyedóra után megkönnyebbülve sóhajtottam fel: minden a lehető legjobban ment. Kifejezetten meggyőzőnek tüntem a tévéstúdió kanapéján ülve.

Nekünk, nőknek mindig bizonyítanunk kell a rátermettségünket, míg a férfiak érdemeit magától értetődőnek tekintik. A *Háttér stúdió* műsorvezetőjét sikerült egy szempillantás alatt meggyőznöm a hozzáértésemről. Elragadtatva bólogatott minden mondatomra.

Ám egy nő hozzáértése kétélű fegyver.

A férfiak félnek az okos nőktől. Már régen tudom, hogy én egyszerűen túl sok vagyok nekik.

Túl okos, túl tehetséges, túlságosan elismert, túl magasan képzett.

Túl veszélyes.

Ugyanakkor szerencsére van egy módszerem, amivel jóvá tudom tenni a férfiaknál azt, hogy az eszem fenyegetően hat az ingatag önbizalmukra. Pöttöm Panna-méretűre tőpörödtem össze azáltal, hogy a lehető legszexibben öltöztem fel.

A szexi lényem minden férfit megnyugtatott. Arra emlékezett, hogy bár intellektusuk nem ér fel hozzám, én is – mint minden nő – végső soron csak egy darab hús vagyok.

A stúdió kanapéján ülve tehát a szokásos női páncélokat viseltem. Olyan rövid Versace miniszoknya volt rajtam, hogy az már-már merész benyomást keltett, és a szoros, rózsaszín galléros Chanel blúzom legfelső gombjait kigombolva hagytam, így a látvány szinte semmi teret nem hagyott az emberek fantáziájának.

Néztem magam a tévében, és elégedetten mosolyogtam. A dohányzóasztalon levő tálat az ölembe vettem, kikerestem belőle a legnagyobb darab grillfűszerrel ízesített chipset, és egyben bekaptam.

A mobilom csengőhangjára összerezzenem.

Bosszankodva nyomtam meg a digibox távirányítóján a pause gombot, és felvettem az asztról a mobilt. Ismeretlen szám. Feltehetően telemarketinges. De ők nem ilyen későn szoktak hívni. Talán egy új kliens.

Sietve jól megrágtam, majd lenyeltem a chipsdarabot.

– Clarissa Virtanen.

Csend. Lehet, hogy valami baj van a vonallal, és nem hall a hívó fél. Még egyszer beleszóltam.

– Clarissa Virtanen.

Még mindig csend volt a vonal túlsó végén. Már éppen letettem volna a telefont, amikor elhaló suttogást hallottam:

– Jó estét, Ira vagyok.

Ira hangja valahonnan a távolból szólt hozzám.

Nem ismertem semmiféle Irát.

– Jó estét – válaszoltam.

– Terapeutára lenne szükségem. Van esetleg szabad időpontja?

– Köszönöm, hogy felhívott. Az első szabad időpontom holnap reggel kilenckor lenne.

Csend.

– Halló! Még itt van?

– Itt vagyok. Holnap reggel kilenc megfelel.

Megadtam Irának a rendelőm címét, és elkészöntem tőle.

Így kezdődött minden.

Az a játék, amelynek a szabályait senki sem ismertette velem.

Hogy mi a legrosszabb?

Az álmatlan éjszakák, a szégyen, a háborgó lelkiismeret?

Az önvád, amelynek hangjai éjszakánként sem némulnak el? A gondolatok, amelyek megállás nélkül keringenek az agyamban? A megbánás, ami a lelkemet tépázza? A fejem-

ben zúgó gúnyolódó hang? A félelem, hogy ez így lesz örökké, és sohasem lelek békére? Az, hogy mindent elvesztettem?

Az, hogy éjjel-nappal hiányzik.

ARTO

Sokat törtem a fejemet, vajon hallottam-e már valaha korábban Clarissa Virtanen nevét. Bizonyára, hiszen folyton ott pörgött a nyilvánosságban, és mindenféle eseményen felbukkant. De én a saját, alkoholgőzös buborékomban éltem, és egyáltalán nem figyeltem fel rá, pedig újságíróként napjaink jelenségeit és trendi személyeit árgus szemmel kellett volna követnem. Az az igazság, hogy a *Helsinki Aviisi Hírlap*, vagyis a *Heavi* főszerkesztőjéről, Irmeli Lahjametsától hallottam először Clarissáról.

Biztos vagyok benne, hogy 2019. január harmadika volt. Nyilván csodálkoztok, hogy miért jegyeztem meg a dátumot. Pont aznap volt hat éve, hogy meghalt az imádott feleségem, Marja.

A *Heavi* szerkesztősége által is nagyra értékelt Penna bárban üldögéltem, Helsinki központjában. Vártam, hogy a nappal éjszakába forduljon.

Nem hiszek a köztünk kísértő lelkekben, ahogy a szellemekben sem. Mégis úgy éreztem, hogy Marja megpróbál a síron túlról kapcsolatba lépni velem, és a tudtomra adni valamit. Mindez nem volt kellemes, leginkább baljós érzésként jellemezném.

Lehet, hogy Marja olyan titkot vitt magával a sírba, amit még életében meg akart velem osztani, de amiről én nem voltam hajlandó tudomást venni?

Nem csak Marja körül forogtak a gondolataim. Ott volt ő, akit mindig szeretni fogok, akkor is, ha már soha többé nem látjuk egymást. Az életem értelme.

Nosztalgikus melankóliámból a staccatóként kopogó magas sarkú cipők hangja térített magamhoz. Tágra nyílt szemmel kezdtem azon nyomban menekülőút után kutatni. De elkéstem. Valaki előttem termett és átölelt.

Ölelése meleg volt. Pillanatnyi döbbenetem után láttam, hogy Irmeli az, csak a parókája már nem szőke, hosszú tincsekből, hanem fekete, göndör fürtökből áll.

Az intenzív rákterápia miatt odalett Irmeli haja, de a betegsége ellenére sem végezte kevésbé odaadóan a munkáját. Az új stílus jobban illett Irmelihez, mint a korábbi, világos hajkorona. Ibolyakék szeme csak úgy ragyogott a drámai fekete hajzuhagta keretében.

Irmeli tekintete az előttem sorakozó üres söröskorsókra tévedt. Nem volt nehéz kitalálnom a gondolatait.

A bárpult mögötti tükörben próbáltam észrevétlenül megpillantani a saját tükörképemet. Mára már nehéz elhinni, hogy fiatalon sármosnak láttak engem az emberek. A kiugró arccsontom már a múlté. Helyét megereszkedett bőr vette át. Büszke orromat betörtem, amikor részegen összeütközésbe kerültem a hűtő ajtajával, és az orrom bal oldalán végighúzódo sebhely máig emlékeztetett a balesetre. A hajam fiatal koromban sűrű volt, akár a ló sörénye. Mára annyira elvékonyodott, hogy a copfba összefogott szálak már nem oroszlánsörényre, hanem egy kisegér farkára emlékeztettek. Zöld szemem fiatalon élénken csillogott, mostanra viszont megfakult a fénye, leginkább algával benőtt tavacskákra emlékeztetett.

Nyáron lesz az ötvenedik születésnapom, de a tükörképem világosan megmutatta, hogy semmi okom az ünneplésre.

Irmeli a söröskorsókról rám emelte a tekintetét. A szemembe nézett, és haragos pillantása sajnálkozóvá szelídült. Megúsztam a prédikációját – legalábbis egyelőre.

Nem sokkal Marja halála után kirúgtak a *Heaviből*. Az elbocsátásom óta szabadúszóként dolgoztam, és Irmeli azóta is megbízott cikkek írásával.

– Artsi, de jó, hogy összefutottunk. Van számodra egy témám. Mindjárt találkozom az interjúalanyommal, de gyorsan összefoglalom neked előtte a dolgot.

Nem volt kedvem semmilyen munkával kapcsolatos beszélgetéshez. De muszáj volt jófejnek lennem, mert Irmeli már elég sok mindent megbocsátott nekem. Valószínűleg túl sok mindent, ezért megpróbáltam lelkesnek tűnni.

– Pont egy olyan esetről van szó, amiket szeretsz.

Mindig ezzel a kulcsmondattal szóta rá a feladatot szegény áldozataira.

– Portréinterjú egy tök érdekes emberről. Kész jutalomfalat.

Hát hogyan. Utálom a portréinterjúkat. Igen, utálom a munkámat. És az életemet. Nem volt kitűzött célom, hogy bezsebeljem a Nagy Újságíró-díjat.

– Még nincs anyagunk az új életmódmagazín címlapjához.

Irmeli jó előre dolgozott. A mellékletnek csak nyáron kellett megjelennie. Biztosan megvolt az elképzelése, hogy kit kellene a belső oldalakra rakni, még ha a címlapra végül más kerül is majd a nyáron. Így legalább bőven lenne időm megcsinálni az interjút.

– Clarissa Virtanennel fogsz interjút készíteni.

Miért épp rám akarja tukmálni Irmeli a terapeuta meginterjúvolását?

Irmeli egy aprócska papírfecnit tolt a kezembe, rajta egy telefonszámmal.

Ha egy időgéppel visszautazhatnék a múltba, a bördzsekim zsebéből előkapnék egy öngyújtót, összegyűrném és elégetném a cetlit.